

vilde være heldigere, hvis vi lode Statslaanefonden virke som et selvstændigt Laaneinstitut, ved at se den Lov, som man den 9. Juni 1903 har vedtaget i Norge om Arbejderbrug- og Boliglaan. Dens første Afsnit handler om en „norsk Arbejderbrug og Boligbank“. Saa vidt jeg har kunnet forstaa Loven, bliver der oprettet en saadan — vi kunne med vore Forhold for Øje gerne sige — Statslaanefond, som faar en vis Grundfond fra Staten og skaffer sig Penge ved at gøre Laan. Jeg tror, at dette vil have den yderligere Fordel, at der temmelig sikkert ved at overlade Statslaanefonden en Del af Statsaktiverne, som ligger hen — jeg havde nær sagt — uden at gøre nogen som helst Gavn, virkelig kan skaffes Statskassen rede Penge, hvad vi udmærket kunne faa Brug for. Det er Aktiver, som det er noget værd for Statslaanefonden at have som Grundlag for sin Virksomhed. Jeg kan ikke godt lade være med at nævne en Tanke, som jeg vist nævnte i Fjor under Behandlingen af Loven om Statslaanefonden, nemlig Muligheden af, at man, naar man fik et saadant selvstændigt, under Statens Styrelse staaende Laaneinstitut, kunde gøre Brug af det i Retning af det saa ofte rejste Spørgsmaal om en Hypotekbank og det ikke mindst, naar Talen om faa Aar vil blive om Oprettelsen af en Tiendebank. Men jeg skal ikke komme videre ind herpaa, og det ligger jo heller ikke nær i Øjeblikket.

Naar jeg har haft Lyst til at gøre disse Bemærkninger og særlig dvæle ved Spørgsmaalet om Statsgælden og dens fremtidige Stilling, er det, fordi jeg er klar over, at der ikke vil gaa mange Aar, inden vi atter staar overfor Spørgsmaalet om at skaffe os Penge til Statskassen, eventuelt ved Optagelse af ny Laan. Det er jo saaledes, at en hel Række Love, som vi vedtog i forrige Rigsdagssamling, for mange Aar har bundet en stor Del af de Beløb, som udgør Forskellen mellem Statens løbende Udgifter og Indtægter til visse bestemte Foretagender, som Jernbaneanlæg, forskellige Bygningsforetagender, Havneanlæg osv.. hvad jeg ikke nærmere behøver at nævne. Det at vi saaledes have bundet en stor Del af disse Penge for en længere Aarrække, kan komme til at genere os i vort Arbejde for sociale og økonomiske Reforme. Jeg tror derfor, at vi have Grund til at være tilfredse med, at Finansministeren til Dato i saa høj Grad, som Tilfældet har været, har haft sin Opmærksomhed henvendt paa, hvilken Betydning det har, at vor finansielle

Stilling er bleven gunstigere og gunstigere. Det ærede Medlem for Københavns Amts 2den Valgkreds (K. M. Klausen) sagde i Gaar, at nu havde vi 3 Aars Arbejde fra Regeringens Side at se tilbage paa, naar der skulde fældes Dom over Regeringen. Jeg synes, at han kunde have føjet til — ja, burde have føjet til —, at noget af det vigtigste, man kan sætte Fingeren paa, naar Talen er om Regeringens Arbejde i de 3 Aar, er dette, at der fra Regeringens Side — specielt fra den højtærede Finansministers Side — er gjort et saa ihærdigt Arbejde paa at skaffe bedre finansielle Vilkaar at arbejde under. Man siger vist ikke for meget, naar man hævder, at er der noget, der er Betingelsen for at kunne arbejde i den Retning, hvori et demokratisk Parti helst vil arbejde, er det en god finansiell Stilling. Kun da kunne vi udføre et godt Stykke Arbejde til den almindelige Befolknings Tilfredshed, idet vi saa kunne gennemføre de nødvendige sociale Reforme. Naar man ved mange Lejligheder har fundet, at der var altfor lidt Fart i det Arbejde, man plejer at kalde Arbejdet for demokratiske Reforme, maa man huske paa, at Betingelsen for, at der kan blive Fart i dette Arbejde, er, at vor finansielle Stilling er saaledes, at det lader sig gøre at gennemføre Reformerne. Dette gælder, hvad enten vi tænke paa den Toldreform, man haaber snart vil komme, eller paa de Reforme, vi allerede have liggende paa Tingets Bord, og for hvilke jeg ogsaa vil udtale min Taknemmelighed. Se vi paa de 3 Aars Arbejde, Regeringen nu har bag ved sig, er der Grund til særligt at fremhæve, at der derved er tilvejebragt Betingelserne for, at disse store Sager, der allerede ligge for, eller som ville komme til at foreligge i Form af Lovforslag, kunne bringes til Ende paa en tilfredsstillende Maade. Vi maa saa haabe, at den højtærede Finansminister fremdeles vil have sin Opmærksomhed henvendt paa, at den finansielle Stilling kan være en saadan, at man kan gaa til disse store Kravs Gennemførelse.

Ellinger: Sommerens politiske Betingelser have jo ikke været store og ikke mange. Vi have haft et Valg i Roskilde, og vi have hørt eller læst nogle Ministertaler. Valget i Roskilde har den samme gode Side som de Valg, der bleve foretagne i Fjor: at alle Parter ere tilfredse. Højre er tilfreds med den Fremgang, de have haft der nede. Socialdemokraterne, hørte vi i Gaar, vare ogsaa til-